

A SZÖVETSÉGESEK DOKTRÍNÁI A LOGISZTIKAI TÁMOGATÁS ELVEIRŐL, SZEREPÉRŐL, FUNKCIÓIRÓL

(TANULMÁNY)

II. RÉSZ

Lovász Zoltán 1

A szerző tanulmányának I. részében ismertette a " Szövetséges Összhaderőnemi Doktrína" -t (AJP-01) és a " Szövetséges Összhaderőnemi Logisztikai Doktrína" -t érintő tapasztalatait, e cikk annak folytatásként szerepel a tanulmányban.

Szerkesztőség

Szárazföldi Csatók Doktrínája (FM-100-5)

Az Egyesült Államok Szárazföldi Haderejének doktrínája az FM-105 "*Hadműveletek*" című táborigazgató kézikönyv. A doktrína áttanulmányozásával megismerhetjük azt a nézetrendszert, amely alapján a NATO szövetség vezető hadereje felkészül a katonai műveletek végrehajtására, amely dokumentum meghatározza a hadműveletek tervezésének, szervezésének, vezetésének és irányításának elveit, követelményeit. Ez a doktrína szolgál alapul a szövetséges NATO tagországok nemzeti doktrínáinak kidolgozásához, a nemzeti haderők felkészítéséhez és alkalmazásához.

A Szárazföldi Erők Doktrínája összegzi mindazokat a tapasztalatokat, amelyeket az Egyesült Államok hadereje az elmúlt évtizedek háborúiba szerzett. A doktrína elemzi a világ biztonságpolitikai helyzetét, a különböző kihívásokat, veszélyforrásokat. Értékelve a kor technológiai lehetőségeit, a haderő helyét és szerepét a nemzetközi biztonság megteremtésében és fenntartásában, útmutatást is ad a hadműveletek, a béketámogató feladatok és a humanitárius segélyakciók megszervezésére és megoldására.

1.Dr. Lovász Zoltán alezredes, ZMNE logisztikai tanszék, egyetemi adjunktus

A Szárazföldi Haderő Doktrínája rendkívül terjedelmes, de ugyanakkor közérthető stílusban megszerkesztett, olvasmányos dokumentum. Az előszó és a bevezetés után tizennégy fejezetben tárgyalja a szárazföldi haderőnem szervezésének, alkalmazásának alapjait, a különböző hadműveletek és békatámogató műveletek megtervezésének, megszervezésének és végrehajtásának elveit, szabályait, a legcélravezetőbb eljárásokat.

1. sz. ábra. Az USA Szárazföldi Haderő Doktrínájának (FM-100-5) szerkezete

Alapok

A doktrína az első fejezeteiben megfogalmazza az Amerikai Egyesült Államok Szárazföldi Haderejével szembeni kihívásokat, a szárazföldi haderő alkalmazásának alapjait. Tartalmazza az amerikai felfogást, nézetrendszert a háborúról, benne a szárazföldi erők meghatározó szerepéről, a fegyvernemek jelentőségéről, a katonai műveletek típusairól, a haderő alkalmazásának alapelveiről, a harci erő komponenseiről, a logisztika helyéről és szerepéről. Felvázolja az összefüggéseket a nemzeti biztonsági stratégia, a

nemzeti katonai stratégia és a doktrína között. Megmutatja a haderő helyét és szerepét a nemzetbiztonsági érdekek érvényesítésében, a katonai stratégiai célok elérésében.

A doktrína következő fejezeteiben a szárazföldi haderő felfejlesztésének, azaz mozgósításának és a hadszíntérre történő felvonulásának kérdéseivel foglalkozik. Meghatározza a katonai műveletek vezetésének és támogatásának alapjait, a különféle parancsnokságok és alkalmi harci kötelékek létrehozásának lehetőségeit. Felvázolja a háborús térségék fogalomrendszerét, ezen belül a háborús szintér, a hadszíntér, a hadműveleti terület, a harci övezetek és az utánpótlási övezetek fogalmát és kapcsolatrendszerét.

Katonai műveletek

A doktrína következő fejezeteiben a különböző műveletek, így a többnemzetiségű műveletek tervezésével, szervezésével és végrehajtásával kapcsolatos elveket és követelményeket tárgyalja. Részletesen foglalkozik a hadműveletek tervezésének és szervezésének kérdéseivel. Meghatározza a háború szintjeit, a hadműveleti tervezés alapvető szempontjait, a parancsnoki és törzsmunka sorrendjét, fázisait. A feladattisztázás, a helyzetmegítélés, a hadműveleti elgondolás kialakításának módozatait.

A támadás és a védelem alapjait, illetve tervezésének, előkészítésének és végrehajtásának problémáit tárgyalva, részletesen elemzi a támadásnak és a védelemnek, mint alapvető harctevékenységi fajtáknak a célját, jellemzőit. Felsorolja a támadásnál a folyamat legfontosabb szakaszait, a manőverek formáit. A védelemnél külön-külön megemlíti a mozgékony védelmet, a területvédelmet, mint harceljárási formákat. Tárgyalja a harcvezetés elveit, a támadás illetve a védelem előkészítésének és a végrehajtásának vezetési és irányítási feladatait.

A doktrína a tárgyalja az elszakadási műveletek, ezen belül a késleltető /halogató/ harctevékenységek, a harcból való kivonás, illetve a visszavonulás tervezésének, szervezésének és végrehajtásának sajátosságait. Áttekintő képet ad a nem háborús műveletekről, ide sorolva a béketámogató műveleteket, a nemzetközi terrorizmus elleni harcot, a nemzeti támogatást, a humanitárius segélynyújtási akciókat.

Logisztika

A Szárazföldi Haderők Doktrínája önálló fejezetben foglalkozik a logisztikai támogatás kérdéseivel. Megfogalmazása szerint a logisztika magába foglalja a tervezést, a fejlesztést, a beszerzést, a szállítást, a raktározást, a felszerelést, az elosztást, az evakuálást, az ellátási feladatokat, a tábori szolgáltatásokat, a technika karbantartását, az egészségügyi támogatást, a személyügyet és az elhelyezést. A doktrína leszögezi, hogy harcászati szinten a logisztikai támogatás a katonák felfegyverzésének, felszerelésük javításának, üzemanyagokkal történő ellátásnak, a szállításnak, a fenntartásnak a hagyományos harci kiszolgálói feladatköreire összpontosít.

A logisztika alapjaival kapcsolatosan kijelenti, hogy a logisztika alaprendeltetése a harcképesség, a harci erő folyamatos fenntartása. A logisztikát olyan támogató rendszerként mutatja be, amely átfogja a haderő teljes vertikumát. Megkülönböztet hadászati-, hadműveleti- és harcászati szintű logisztikai támogató rendszereket.

A hadászati logisztikai támogatás feladatkörét úgy definiálja, hogy az Egyesült Államok honi iparának és civil hatóságainak hatáskörébe tartozik. A hadászati szintű logisztikai rendszerben, a politikai és katonai vezetők, valamint civil és katonai ellátók egyesítik erőikfejlesztéseiket a fegyveres erők ellátására.

A hadműveleti szintű logisztika feladataként a csapatok elhelyezésével, az infrastruktúra fejlesztésével, a katonai szervezetek anyagellátásával, a szállítások végrehajtásával, az egészségügyi ellátással kapcsolatos teendőket és követelményeket határozza meg.

A harcászati szintű logisztikai támogatást, a műszaki munkák elvégzését is magába foglaló, alapvetően a csapatok anyagi-technikai szükségleteinek kielégítésére irányuló támogatási rendszerként definiálja. Fő feladatnak a feltöltést és felfegyverzést; a felszerelés javítását; az üzemanyaggal való ellátást, a szállítást tekinti.

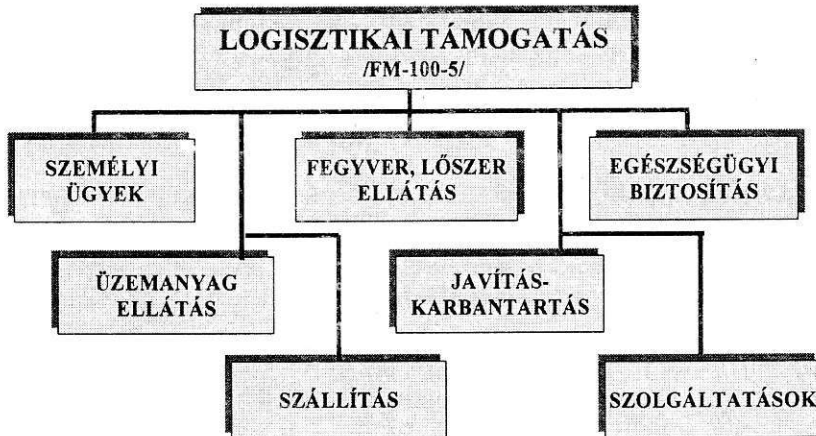
A doktrína felsorolja a logisztikai támogatás megszervezésének és végrehajtásának elveit, megemlítve az előrelátás, az integráció, a folyamatosság, a reagálóképesség, a rögtönzés elveit. Megfogalmazza a logisz-

tikai tervezés szempontjait, a hadszíntér előkészítésének logisztikai szakfeladatait. Felsorolja a logisztikai támogatás forrásait, külön - külön említve a többnemzetiségű logisztikai támogatás lehetőségeit, illetve a fogadó nemzeti támogatás formáit, és annak előfeltételeit.

Részletesen taglalja a logisztikai műveleteket, ezen belül kiemelten foglalkozik a hadszíntéri logisztikai támogató rendszerek, logisztikai bázisok kiépítésével, az utánpótlási övezetek, utánpótlási útvonalak kialakításával. Az utánpótlás megszervezésénél elemzi a földi-, vízi- és légi úton történő utánszállítások lehetőségét. Ráirányítja a figyelmet az utánpótlás és a földrajzi körülmények kölcsönhatására, a hadszíntéri adottságok, az ottani infrastruktúra állapotának, áteresztő képességének meghatározó szerepére.

A logisztikával foglalkozó fejezetben végül megfogalmazza a logisztikai támogatás területeit, ágazatit. *Ezek szerint az Amerikai Egyesült Államok Szárazföldi Haderőjénél a logisztikai támogatás a következő területeket foglalja magába:*

- személyi ügyek,
- fegyver- és lőszerellátás,
- üzemanyag ellátás,
- anyagkarbantartás és javítás,
- szállítás,
- egészségügyi ellátás,
- tábori szolgáltatások.

2. sz. ábra. A logisztikai támogatás funkciói az USA Szárazföldi Haderő Doktrínája szerint

SZÁRAZFÖLDI HADERŐ LOGISZTIKAI DOKTRÍNÁJA (FM-100-10)

Az FM-100-10 jelzésű doktrína az Amerikai Egyesült Államok Szárazföldi Haderejének logisztikai támogatásának rendszerét tartalmazza. Ez a doktrína az amerikai szárazföldi haderő FM-100-5 doktrínájának funkcionális melléklete. Tartalmazza a szárazföldi haderő logisztikai támogatásának mindazon elveit és követelményeit, amelyek a haderő hadműveleti területre történő felvonuláshoz, a hadműveletek megvívásához, majd az erőknek a kivonásához szükségesek.

SZÁRAZFÖLDI HADERŐ LOGISZTIKAI DOKTRÍNÁJA /FM-100-10/

ELŐSZÓ

3. sz. ábra. Az USA Szárazföldi Haderő Logisztikai Doktrínájának szerkezeti felépítése

Alapok

A doktrína az első fejezetben megfogalmazza a szárazföldi haderő hadműveleti logisztikai támogatásának funkcionális feladatait, az ellátás különböző funkcióit, a szállítási feladatokat, a javítás-karbantartás, az egészségügyi biztosítás, a személyügyi biztosítás és a tábori szolgáltatások feladatait. A doktrína által szabályozott támogatási rendszer, a katonai szervezetek szükségleteinek kielégítése mellett, kitér a polgári személyek, a menekültek, a katasztrófák áldozatainak támogatására is.

A doktrína részletesen tárgyalja az amerikai szárazföldi haderő logisztikai támogatásának legnagyobb szakmai kihívását, a haderő felfejlesztését. Ugyanis az új stratégiai elképzelések értelmében, az Amerikai Egyesült Államok területén állomásozó haderőnek, képesnek kell lennie viszonylag rövid időn belül, a Föld bármely pontján történő bevetésre. Ez a követelmény elsősorban a szállítási-mozgatási kapacitások lényeges mértékű növelését és megújítását teszi szükségessé. Az új koncepció olyan mozgatási

képességeket feltételez, amelyek biztosítják a szárazföldi haderő részének, vagy egészének transzkontinentális mértékű átcsoportosítását.

A doktrína megfogalmazza a logisztikai támogatás alapelveit, amelyek keretként szolgálnak a haderő logisztikai támogatásának megszervezéséhez. A logisztikai támogatás felsorolt elvei megegyeznek a szárazföldi haderő doktrínájában megfogalmazott, a haderő alkalmazásának eseteire vonatkozó elvekkel. *Ezek az elvek a következők:*

- a reagáló képesség elve,
- az előrelátás elve,
- a rugalmasság (rögtönzés) elve,
- a folyamatosság elve,
- az integráció elve,
- az előrelátás elve.

A logisztikai doktrína részletesen tárgyalja a logisztikai rendszerek kialakításának irányait, felsorolva azokat a követelményeket, amelyeket a szárazföldi haderő újszerű alkalmazása támaszt a támogató rendszerekkel szemben. Kiemelve a mozgatási-szállítási követelmények megnövekedését, a globális alkalmazhatóság követelményét, a gyors és hatékony információáramlás fontosságát, az automatizált vezetési és irányítási módszerek alkalmazásának szükségességét.

A doktrína értelmezi a haderő béke és a háborús alkalmazásának eltérő vonásait, a nem háborús műveletek logisztikai támogatásának sajátosságait. Kihangsúlyozza, hogy a logisztikai rendszerek kialakításánál, a kapacitások meghatározásánál, források kijelölésénél a háborús szükségleteket kell alapul venni. A logisztikai támogató rendszert úgy kell felépíteni, hogy a háborús viszonyok között megnövekvő követelményeknek is meg tudjanak felelni.

A doktrína foglalkozik a logisztikai támogató rendszerek felépítésével, működésük elveivel és szabályaival. A logisztikai támogató rendszerek

teljes vertikumát bemutatva, részletesen felvázolja a hadászati-, a hadműveleti- és a harcászati tagozatokban működő rendszereket. Kihangsúlyozza, hogy a különböző tagozatok feladatrendszerei azonos elemeket tartalmaznak, nincs éles választóvonal a tagozatokban végrehajtandó feladatok között, a különbségek elsősorban a feladatok mennyiségi és minőségi mutatóiban észlelhetők.

- ***Hadászati szintű logisztikai támogatás***

A hadászati szinten működő logisztikai támogató rendszerrel a doktrína részletesen bemutatja a honi és a hadszíntéri rendszerek alkotó elemeit, működését. Felsorolja a hadászati tagozat logisztikai támogatási feladatrendszerét. Leszögezi, hogy a hadászati szintű logisztikai rendszer köti össze a nemzetgazdaságot a haderővel.

- ***Hadműveleti szintű logisztikai támogatás***

A hadműveleti szintű logisztikai támogató rendszer a hadászati és a harcászati támogató rendszereket köti össze. A hadműveleti szintű logisztikai rendszer anyagi-technikai kapacitásai egy-egy hadművelet logisztikai szükségleteit fedezik. A hadműveleti szintű logisztikai támogató rendszer feladata továbbá a hadműveleti terület előkészítése, a csapatok felvonulásának támogatása.

- ***Harcászati szintű logisztikai támogatás***

A harcászati szintű logisztikai támogató rendszer a harctevékenységek közvetlen támogatását végzi, a hadtest szintjétől lefelé, az alegységek szintjéig. A harcászati szintű logisztikai támogató rendszer térbeli és időbeni kiterjedése nem haladja meg a harcoló kötelékek alkalmazásának méreteit. A fogadó nemzetektől érkező támogatások, illetve a szövetséges ellátási források ehhez a támogatási tagozathoz kapcsolódnak.

A logisztikai erőfeszítések összehangolása

Az FM-100-10 logisztikai doktrína a továbbiakban a logisztikai erőfeszítések összehangolásáról, a logisztikai helyzet ismeretének fontosságáról

gáról, valamint a támogatás végrehajtásának körülményeiről szól. Részletesen elemzi a hadszíntér előkészítés logisztikai szakfeladatait, kiemelve a kikötők és repülőterek, a szállítási hálózatok, az üzemanyag tároló létesítmények, az egészségügyi intézmények, hírközlési rendszerek előkészítésének fontosságát. Rámutat a hadszíntér előkészítés és a fogadó nemzeti támogatás szoros kapcsolatára.

A doktrína kiemelten foglalkozik a katonai szervezetek és a katonai műveletek szükségleteinek alakulásával. A nemzeti haderő szükségleteinek felmérése mellett a szövetségesek és a hadifogoly tömegek szükségleteinek számbavételét is fontosnak tartja. A doktrína rámutat annak fontosságára is, hogy a szükségletek felmérésénél a hadszíntér sajátosságaiból adódó többletigényeket is figyelembe kell venni.

Az erőforrások megszerzésével kapcsolatosan a doktrína kimondja, hogy a műveletek logisztikai szükségleteinek biztosításánál, meghatározó szerepe van a szükséges források biztosításának, a források elérhetőségének. A források elosztásánál arra kell törekedni, hogy az arányban legyen a különböző feladatot végrehajtó szervezetek szükségleteivel. Ezen a területen is biztosítani kell a parancsnok koordináló jogkörének érvényesülését.

Az ellátási struktúrák

A fejezeten belül kiemelt szerepet kap az ellátó-támogató szervezetek bemutatása. A szárazföldi haderő teljes vertikumában, század-, zászlóalj-, dandár-, hadosztály és hadtest szinten ismerteti a logisztikai támogatást végrehajtó szervezeteket. Bemutatja a harcászati szinteknek megfelelő bontásban a logisztikai támogatás tervezésének menetét, a logisztikai támogatási feladatok végrehajtásának lehetőségeit, és meghatározza a különböző szintű logisztikai támogató szervezetek alkalmazásának normatíváit, telepítésük és mozgásuk rendjét.

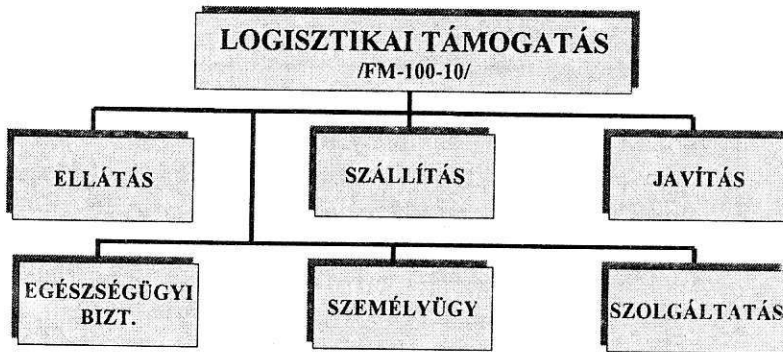
A doktrína foglalkozik a logisztikai támogatást végző vezető és irányító szervek alkalmazásának, településének és manővereinek kérdéseivel is. Kiemeli a logisztikai vezető- és végrehajtó szervezetek kialakításánál a modularitás elvének alkalmazását. Ez a szervezési módszer lehetőséget biztosít arra, hogy a szárazföldi erők támogatását végző logisztikai rendszerek felállításánál, maximálisan figyelembe lehessen venni az erők nagyságát, össze-

tételük mennyiségi és minőségi mutatóit. Az így felépülő ellátó- és fenntartó szervezetek jobban igazodnak a szárazföldi csapatok tényleges szükségleteihez.

A doktrína rövid áttekintést tartalmaz a különböző logisztikai források jellemzőiről, a szárazföldi csapatok ellátásába történő bekapcsolásuk lehetőségeiről. Az anyag foglalkozik a szövetséges támogatási formációkkal és forrástípusokkal, a fogadó nemzeti támogatás lehetőségeivel. Felvázolja a szárazföldi erőkkel együttműködő más haderőnemi csapatok és a szövetséges partnerek számára nyújtandó támogatás módszereit és formáit.

Mellékletek

A doktrína mellékleteiben a logisztikai támogatás funkcióinak felsorolása következik. Az egyes funkcióknál a doktrína definiálja az adott biztosítási-támogatási tevékenységet, felsorolja annak legfontosabb feladatait, bemutatja a szakterület működésének belső rendjét, a szakági biztosítás elveit és formáit.

4. sz. ábra. A logisztikai támogatás funkciói az USA Szárazföldi Haderő Logisztikai Doktrínája szerint

- **Az ellátás:** A mellékletben felsorolja az anyag osztályokat, azaz az Egyesült Államok haderejénél elfogadott tíz anyagosztályt. Átfogó képet ad a hadászati-, hadműveleti és harcászati szintű ellátási rendszerekről, illetve a különböző anyagosztályokba tartozó anyagok ellátási folyamatáról.

- **A szállítás:** A mellékletben megfogalmazzák a hadászati-, a hadműveleti- és a harcászati szintű mozgatás-szállítás lényegét, a szállítási ágazatok szerepét a szárazföldi haderő mozgatásában. Rögzíti a hadszíntérre (hadműveleti területre) történő szállítás és a kivonás módszereit és formáit. Részletesen szól a szállítási módokról, a közúti-, a vasúti-, a légi-és a vízi szállítás sajátosságairól.
- **A javítás-karbantartás:** A melléklet a szárazföldi haderő felszerelésébe tartozó haditechnikai eszközök javító-karbantartó rendszerének struktúráját, működésének elveit és formáit mutatja be. Megfogalmazza a hadászati- hadműveleti- és harcászati szintű javító-karbantartó rendszerek feladatát. A mellékletben szó van a speciális javítási feladatokról is, így a repülőeszközök-, a vízi járművek, a híradó eszközök javításáról és a javító alkatrészellátásról.
- **Az egészségügyi biztosítás:** A melléklet a szárazföldi haderő egészségügyi rendszerét mutatja be, felvázolva a hadászati-, a hadműveleti- és a harcászati szintű rendszerek struktúráját, rendeltetését, legfontosabb feladatait. Szól a nem háborús műveletek egészségügyi biztosításának sajátosságairól, a fogadó nemzeti támogatás szerepéről, a hadifoglyok egészségügyi ellátásáról.
- **A személyügyi támogatás:** A személyügyi kérdésekkel foglalkozó melléklet megfogalmazza a katonák meghatározó szerepét a hadviselésben. Foglalkozik a hadkiegészítés feladataival, ezen belül a humán erőforrás gazdálkodás kérdéseivel, a személyi állomány nyilvántartásával, a veszteségek regisztrálásával és pótlásával. Végül felsorolja az egyéb szolgáltatásokat, a postai tevékenységet, a vallásgyakorlás lehetőségeit, a jogi szolgáltatásokat, a pénzügyi és katona kereskedelmi szolgáltatásokat.

A Magyar Honvédségnél a személyügyi szolgáltatások nem részei a logisztikai támogatás feladatrendszerének. Egyébként az amerikai modell belső struktúrája számos vonatkozásban megegyezik a Magyar Honvédség személyügyi gyakorlatával.

• **A tábori szolgáltatások:** A tábori szolgáltatásokon belül a doktrína melléklete felsorolja a élelmiszer ellátást, illetve azon belül a melegétel készítés és ellátás szabályait, a vízellátás és víztisztítás feladatait, külön kiemelve a sivatagi körzetekben folyó hadviselésnél betartandó szigorú rendszabályokat. A mellékletben szó van még az elesettek kezeléséről, a temetési ügyekről, a mosatás, fürdetés rendszabályairól és a személyi állomány elszállásolásáról.

A Magyar Honvédségben a fenti szolgáltatások részben az anyagi biztosítás, részben az elhelyezési biztosítás szakmai feladatait képezik, de szinte valamennyi biztosítási ágazathoz kapcsolódnak szolgáltatói kötelezettségek.

KÖVETKEZTETÉSEK:

A logisztikai támogatás legáltalánosabb elveit, célját és feladatait mind a szövetséges, mind a nemzeti doktrínák jelentőségüknek megfelelően tárgyalják. Az áttanulmányozott dokumentumok jellegüknek megfelelően eltérő szinten és eltérő terjedelemben elemezték a logisztikai támogatás kérdéseit. Az alapvető fogalmakat, célokat és feladatokat, támogatási elveket, illetve alkalmazási módszereket és formákat illetően viszont közel azonos megfogalmazásokkal találkoztam. A legáltalánosabb logisztikai fogalmak, elvek és követelmények tekintetében, egyféle konszenzus volt tapasztalható az áttanulmányozott doktrínákban.

Megítélésem szerint ezek a doktrínákban szereplő egybehangzó megfogalmazások, az elvek tekintetében meglévő egybeesések, a logisztikai támogatás helyével és szerepével kapcsolatos azonos meghatározások, a logisztikai szükségletek természetéről olvasható egységes felfogások, a támogatás forrásai, vezetési és irányítási módszereit illetően fennálló nézetazonosságok, mind-mind szilárd alapjai lehetnek egy kompatibilisnek szánt új nemzeti logisztikai doktrína kidolgozásának.

Az áttanulmányozott doktrínák teljesen azonos módon ítélték meg a logisztikai támogatás helyét és szerepét a katonai tevékenységek rendszerében, a hadviselésben. Teljes azonosság volt tapasztalható a logisztikai támogatás funkcióit, belső kapcsolatrendszerét illetően. *Az áttanulmányo-*

zott dokumentumok mindegyike a legfontosabb logisztikai funkcióként a következőket jelölte meg:

- Anyagi biztosítás (ellátás);
- Technikai biztosítás (javítás -karbantartás);
- Egészségügyi biztosítás;
- Közlekedési biztosítás (mozgatás- szállítás);
- Elhelyezési biztosítás (infrastruktúra műszaki biztosítás, ingatlanok).

Az eltérő szóhasználatból (fordítási hiányosságokból) eredő nehézségeket leküzdve, egy kis rugalmassággal és adaptációs készséggel, illetve a magyar katonai logisztikai fogalomrendszer megfelelő kategóriáinak behelyettesítésével a rendszerek közötti azonosság már is szembeötlő. Az a nüansznyi eltérés, mely szerint a szövetséges rendszerekben az ellátás és a javítás (karbantartás) egy funkcionális alrendszerként működik, nem jelenthet együttműködési problémát, nem okozhat az interoperabilitásban nehézséget.

A Magyar honvédség logisztikai támogató rendszerében ezek külön funkcióként működnek, abból a megfontolásból, hogy az anyagi biztosítás objektumát képező hadianyagok ellátási feladatrendszere, illetve a technikai biztosítás esetében a haditechnikai eszközök fenntartása lényegesen eltérő szaktevékenységeket, és arra specializálódott eltérő felkészültségű szakalegységeket feltételeznek. Esetünkben ez képezte alapját az anyagi- és a technikai biztosítási funkciók elválasztásának.

Konszenzus tapasztalható a tanulmányozott dokumentumoknál a logisztikai támogatás elveit illetően. A négy elemzésnek alávetett doktrínában a logisztikai támogatás elveiről a következő egybehangzó vélekedés olvasható ki. A logisztikai támogatás elvei többnyire megegyeznek a katonai szervezetek alkalmazásának, a katonai műveletek megtervezésének és végrehajtásának elveivel. Ezek az elvek szinte teljes konszenzust mutatva a következők:

- a hadműveletek elsőbbségének elve,

- a felelősség elve,
- az együttműködés elve,
- a megfelelő felhatalmazás és jogkör biztosításának elve,
- a rugalmasság elve,
- az egyszerűség elve,
- az előrelátás elve,
- a gazdaságosság elve,
- az átláthatóság, az egyszerűség elve,
- az elégséges ellátás elve.

A felsorolt elvek mind a nemzeti, mind a szövetséges logisztikai rendszerek meghatározó jellemzői. Ezek az elvek többnyire *"multinacionálisak"*, így a készülő magyar logisztikai doktrínába is áttemelésre kerültek.

A tanulmányozott dokumentumokban nézetazonosság volt a logisztikai támogatás alapkoncepcióját, az ellátási-, fenntartási stratégiák jellegét illetően. A dokumentumokban szereplő közel azonos támogatási koncepciók, az alkalmazott ellátási- és fenntartási stratégiák, alapját az képezi, hogy a szövetséges haderőket alapvetően saját nemzeti hadiipari kapacitásukból származó hadfelszereléssel látják el. A működő nemzeti hadiiparok képesek a haderő változó igényeihez igazodni. Ezek az ipari hátterek szilárd infrastrukturális háttérrel biztosítanak a haditechnikai eszközök és hadianyagok folyamatos gyártásához, felújításához, korszerűsítéséhez. Így a legmagasabb szintű ipari jellegű támogató kapacitások, a haderőből nemzetgazdasági szférába kitelepíthetők, a haderő ezek létrehozása alól mentesíthető.

Mivel a Magyar Honvédség hadfelszerelése alapvetően külső forrásokból származik, így a készletképzési- és ellátási stratégiák, a fenntartás folyamatok a szövetségesi gyakorlattól eltérően alakultak. A hiányzó hadiipari háttér pótlására egy sor ellátási és fenntartási kapacitást kellett

a haderőn belül kialakítani és folyamatosan fenntartani. A teljes kompatibilitás ezeken a területeken csak egy későbbi fejlődési szakaszban következhet be, amikor arra a nemzetgazdasági feltételek kialakulnak. Addig az eltérő ellátási- és fenntartási módszereket továbbra is működtetni kell.

A mintaként szolgáló dokumentumokban lényegében egységes kép alakult ki a logisztikai szükségletek kielégítésének módját, a felhasználható források és kapacitások jellegét illetően is. Szinte teljes a nézetazonosság abban a tekintetben, hogy a katonai szervezetek és a katonai műveletek logisztikai támogatása alapvetően nemzeti felelősség körébe tartozik. Ugyanakkor a dokumentumokban teljes a konszenzus abban is, hogy a szövetséges műveletekben, a katonai szervezetek logisztikai támogatásáért, a küldő nemzetek és a szövetséges vezető szervek egyetemlegesen felelnek.

A logisztikai szükségletek kielégítésének módját, a felhasználható forrásokat teljesen azonos módon ítélik meg az említett dokumentumok. *Alapvető ellátási forrásként, felhasználható kapacitásként a következőket sorolják fel:*

- Nemzeti támogató rendszerek;
- Szövetséges támogató rendszerek;
 - Többnemzetiségű Integrált Logisztikai Szervezetek;
 - Szerepkörre Szakosodott Támogató Rendszerek;
 - Vezető Nemzetek támogatási rendszere;
- Fogadó Nemzeti Támogatás.

A felsorolt támogatási eljárások mind békében, illetve válsághelyzetben, mind pedig háborús körülmények között működhetnek. Ezek azok a szövetséges támogatási formák, amelyekben való közreműködésre, illetve amely részéről érkező támogatás elfogadására, vagy éppen egy ilyen rendszer működtetésére, a nemzeti logisztikai támogató rendszerünket is fel kell készíteni.

A felsorolt logisztikai támogatási módszerek és formák egységes NATO megoldások. Ezeket a támogatási ellátási formákat a készülő logisztikai doktrínába be kell emelni, a szükséges szervezeti elemeket ki kell alakítani, a szükséges kapacitásokat meg kell teremteni. Ez nemzeti érdekünk és egyben szövetségesi kötelezettségünk.